

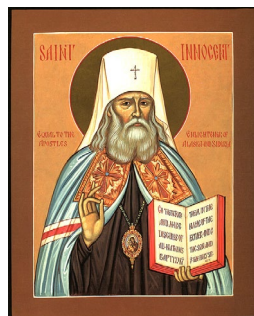
■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Ἀμερικής

Ὁ Ἅγιος Ἰννοκέντιος (Βενιαμίνωφ) Μητροπολίτης Μόσχας, Φωτιστὴς τῆς Ἀλάσκας καὶ τῆς Σιβηρίας † 31η Μαρτίου 1879

Ὁ Ἀπόστολος αὐτὸς τοῦ Νέου Κόσμου γεννήθηκε τὸ 1797 στὸ χωριὸ Ἀνζίσκογιε τῆς Ἐπαρχίας τοῦ Ἴρκουτσκ στὴν Σιβηρία καὶ στὸ ἅγιον Βάπτισμα ἔλαβε τὸ ὄνομα Ἰωάννης, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Νηστευτοῦ. Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα του, τὸν υἱοθέτησε ὁ θεῖος του.

Κατὰ τὴν περίοδο τῶν σπουδῶν του ἐπέδειξε ὄχι μόνον εὐφυΐα, ἀλλὰ καὶ μεγάλη ικανότητα στὰ τεχνικὰ μαθήματα, καὶ ἰδιαίτερα στὴν ὥρολογιοποιΐα καὶ τὴν ξυλουργικὴ. Ἀπὸ παιδὶ ὡς τὴν τελευτὴ του κανέννας δὲν τὸν εἶδε ποτὲ ἀργό.

Χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος λίγο μετὰ τὸν γάμο του καὶ διωρίσθηκε Ἐφημέριος στὸ Ἴρκουτσκ, ὅταν, τὸ 1823, ἦλθε ἐντολὴ ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο νὰ σταλῆ ὡς Ἱεραπόστολος στὴν Ἀλάσκα¹. Ἡ πρόσκλησις αὐτὴ δὲν ἐνδιέφερε, κατ' ἀρχάς, τὸν πατέρα Ἰωάννη, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε ποτὲ φιλοδοξίαν νὰ ἀναλάβῃ ἐξωτερικὴ Ἱεραποστολή. Ὅταν ὅμως ἓνας Ρῶσος ἄποικος, ὁ ὁποῖος εἶχε περάσει ὅλη του τὴν ζωὴ σὲ ἐκείνους τοὺς τόπους τοῦ διαρκοῦς φθινοπώρου, τοῦ ὠμίλησε γιὰ τὴν εὐλάβεια τῶν Ἀλεούτων καὶ τὴν λαχτάρα τους γιὰ τὸν Λόγο τοῦ Θεοῦ, ἡ καρδιά του πυρπολήθηκε ἀπὸ ἀποστολικὸ ζῆλο καὶ ἀπεφάσισε νὰ φύγῃ γιὰ τὴν Ἀμερικὴ μὲ ὅλη του τὴν οἰκογένεια.

* * *

Υστερα από ταξίδι δεκατεσσάρων μηνών, κατὰ τὸ ὁποῖο διέσχισαν τὴν Σιβηρία, ἔφθασαν στὴν νῆσο Οὐναλάσκα, ὅπου δὲν βρῆκαν παρὰ ἓνα Παραεκκλήσιο ἐρειπωμένο καὶ σὲ ἀχρηστία.

Ἄν καὶ μεγάλος ἀριθμὸς τῶν κατοίκων εἶχε βαπτισθῆ ἀπὸ τοὺς Ἱεραποστόλους τῆς προηγούμενης γενεᾶς, ἐλλεῖψει Ἱερέων, οἱ περισσότεροὶ ζοῦσαν σὲ πλήρη ἄγνοια τῶν στοιχειωδῶν ἀληθειῶν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ σὲ ἠθικὴ ἔκπτωσι.

Ὁ πατὴρ Ἰωάννης ἄρχισε, πρῶτα ἀπ' ὅλα, νὰ κτίζει Ναὸ μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια, βοηθούμενος ἀπὸ αὐτόχθονες, στοὺς ὁποίους ἐμάθαινε τὶς κατασκευαστικὲς τεχνικὲς, κατηχώντας τους ταυτόχρονα.

Υπομονετικός, συμπεριφερόμενος μὲ πατρικὴ ἀγάπη, ἀπὸ τὴν ἐπαφὴ του μὲ τοὺς Ἀλεούτους, ὁ νέος Ἱεραπόστολος ἐμάθε τὴν γλῶσσα τους μὲ ἐκπληκτικὴ ταχύτητα καὶ ἄρχισε χωρὶς χρονοτριβὴ νὰ μεταφράζῃ λειτουργικὰ βιβλία καὶ τὶς εὐαγγελικὲς περικοπές, οἱ ὁποῖες ἀναγιγνώσκονται στὸν Ναό.

Διήνυε μεγάλες ἀποστάσεις ἀπὸ νησὶ σὲ νησί, μὲ ἓνα εὐθραυστο πλοιάριο, κηρύττων, βαπτίζων καὶ ἀποτυπώνων μὲ ἀκριβεία πλούσιες παρατηρήσεις γιὰ τὴν χλωρίδα, τὴν πανίδα καὶ τὰ ἔθιμα τῶν ἰθαγενῶν κατοίκων, πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀκόμη ἄγνωστα.

Κατὰ τὰ τέσσερα πρῶτα χρόνια τῆς παραμονῆς του, ἀφιέρωσε ἐπίσης χρόνο νὰ συντάξῃ τὴν πρώτη γραμματικὴ τῆς Ἀλεουτικῆς γλώσσης, ἡ ὁποία μέχρι τότε δὲν εἶχε ἀλφάβητο καὶ ἐφρόντισε νὰ μεταφράσῃ καὶ νὰ ἐκδώσῃ τὰ Εὐαγγέλια, μία Κατήχησι, πολλὰς προσευχὰς καὶ ἓνα βιβλίον ἰδικῆς του συνθέσεως, *Ὁ δρόμος πρὸς τὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν*², ἓνα πόνημα ἀπλὸ καὶ βαθύ, στὸ ὁποῖο δείχνει ὅτι ἡ ὁδός, ἡ ὁποία ἀνοίγεται μὲ τὸ Βάπτισμα εἶναι ἡ μόνη νὰ ὀδηγῇ ἀσφαλῶς στὴν αἰώνια χαρὰ μὲ τὸν Χριστό. **Τὸ** βιβλίον διαδόθηκε εὐρέως (47 ἐκδόσεις) καὶ μεταφράσθηκε σὲ διάφορες γλώσσες.

Καθὼς ἔφθανε μία ἡμέρα γιὰ πρώτη φορὰ σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ νησιά, στὴν διάρκεια τῶν ἱεραποστολικῶν του περιουσιῶν, παραξενεύθηκε βλέπων ὅλο τὸν πληθυσμὸ νὰ τὸν περιμένῃ στὴν ἀκτὴ. **Ένας** γέροντας, τὸν ὁποῖον θεωροῦσαν *σαμᾶνο*, διότι ἐθεράπευε ἀρρώστους, τοὺς εἶχε ἀνακοινώσει ἓναν χρόνο ἐνωρίτερα τὴν ἀφίξι τοῦ

Ἱεραπόστολου. **Ἀπὸ** τὴν ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν εἶχε βαπτισθῆ, τριάντα ἔτη ἐνωρίτερα, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶχε διδαχθῆ ὅλες τὶς ἀλήθειες τῆς Πίστεως ἀπὸ δύο Ἀγγέλους, ὁρατοὺς μόνον ἀπὸ αὐτόν. **Τὰ** δύο οὐράνια πλάσματα τοῦ εἶχαν μάθει νὰ προσεύχεται νοερῶς καὶ καθαρῇ τῇ καρδίᾳ καὶ τοῦ εἶχαν δώσει ἰαματικὴ δύναμι.

* * *

Ἔστερα ἀπὸ μία δεκαετία ἱεραποστολικῷ μόχθου, καθὼς δὲν εἶχε μείνει πλέον οὔτε ἓνας εἰδωλολάτρης στὴν περιοχὴ τῆς Οὐναλάσκα, ὁ πατὴρ Ἰωάννης ἐγκαταστάθηκε στὴν Σίτκα, ἡ ὁποία ὠνομαζόταν τότε Νεὸς Ἀρχάγγελος καὶ ἀποτελοῦσε ἀποικιακὸ σταθμὸ στὸ ἔδαφος τῆς ἰνδιάνικης πολεμικῆς φυλῆς τῶν Τλινγκίτ. **Αὐ**τοί, παρακινούμενοι στὸ μῖσος ἀπὸ τοὺς *σαμάνους* τους, εἶχαν ἐπανελημμένα σφαγιάσει Ρώσους ἀποίκους, παραμένοντες ἀπρόσιτοι σὲ κάθε ἀπόπειρα ἐκχριστιανισμοῦ.

Ὁ πατὴρ Ἰωάννης ἄρχισε καὶ ἐκεῖ νὰ μελετᾷ τὴν γλῶσσά τους καὶ τὰ ἔθιμα τῶν ἰθαγενῶν, καὶ ἀνεκάλυψε ὅτι διέθεταν πλούσια παράδοσι.

Μιὰ ἐπιδημία πανώλης ὑπῆρξε ἡ δίοδος, τὴν ὁποίαν ἄνοιζε ἡ θεία Πρόνοια γιὰ νὰ τοὺς καταστήσῃ δεκτικούς στὸν θεῖο Λόγο. **Ἐ**νῶ πλέον τοῦ μισοῦ πληθυσμοῦ εἶχε πέσει θῦμα τοῦ λοιμοῦ, παρὰ τὶς ἀνίσχυρες μαγγανεῖες τῶν *σαμάνων*, οἱ ἰθαγενεῖς, βλέποντες ὅτι οἱ Ρῶσοι παρέμεναν ἀπρόσβλητοι, ἀποδέχθηκαν σιγά-σιγά τὸν ἐμβολιασμό. **Οἱ** ἄμεσες ἐπιτυχίες τῆς ἱατρικῆς τοὺς ἔκαναν περισσότερο δεκτικούς.

Ἐσέβοντο πλέον περισσότερο τοὺς Ρώσους, ἐνῶ ὑποδέχθηκαν μὲ πολὺ σεβασμὸ τὸν πατέρα Ἰωάννη, πρόσεχαν στὶς Ἀκολουθίες, τὶς ὁποῖες ἐτελοῦσε, τοῦ ἔθεταν ἐρωτήσεις γιὰ τὴν μετὰ θάνατον ζωὴ καὶ συναγωνίζοντο ποιὸς θὰ τὸν φιλοξενήσῃ στὸν οἶκόν του. **Τ**όσο πολὺ τοῦ ἔδειχναν τιμῆ, ὥστε μία ἡμέρα, καθὼς ἐπισκετόταν μιὰ οἰκογένεια, ἓνας Ἰνδιάνος δὲν ἐδίστασε νὰ ρίξῃ στὴν φωτιὰ ἓνα ξύλινο σεντούκι περίτεχνα σκαλισμένο προκειμένου νὰ ζεσταθῇ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ.

* * *

Μετὰ τὴν ἐπιστροφή του στὴν Σίτκα, ὁ πατὴρ Ἰωάννης ἀσχολήθηκε μὲ τὴν οἰκοδόμησι τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, τὴν μελλοντικὴ του Μητρόπολι, καὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν συγγραφικὴ του ἐργασία, τὶς μεταφράσεις καὶ τὶς ταξιδιωτικὲς του σημειώσεις, εὑρίσκει χρόνον νὰ καταγίνεται μὲ τὴν ἐπιπλοποιΐα, τὴν μηχανουργία, ἀκόμη καὶ τὴν κατασκευὴ μουσικῶν ὀργάνων.

Αὐτὲς οἱ χειροτεχνικὲς ἐργασίες δὲν ἦταν ἀπλῆ προσωπικὴ διασκέδασι: ἔφεραν τὸν Ἱεραπόστολο πλησιέστερα στὸν λαό, ἀπέβαιναν ἰσχυρὸ μέσον κηρύγματος καὶ ἐπέτρεπαν στοὺς ἰθαγενεῖς νὰ ἀποκτοῦν, μαζὶ μὲ τὴν ἐπαγγελματικὴ κατάρτισι, καὶ μιὰ ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια. **Ἐ**ξ' ἄλλου, μιὰ ἀπὸ τὶς κύριες μέριμνες τοῦ πατρὸς

Προτομή
τοῦ Ἁγίου
Ἰννοκεντίου.
Μπλαγκο-
βεχτσένσκ.

Ἰωάννου ἦταν ἡ ἴδρυσι σχολείων, στὰ ὁποῖα παρεῖχαν στοὺς μαθητὲς δίγλωσσα σχολικὰ ἐγχειρίδια, στὰ ρωσικὰ καὶ στὰ τλίγκιτ, τὰ ὁποῖα συνέτασσε ὁ ἴδιος.

* * *

Καθὼς τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο ἐπεκτεινόταν, ἔπρεπε νὰ ἐδραιωθῆ μετὰ τὴν ἔλευσι νέων Ἱερέων καὶ μετὰ τὴν πολὺμοχθη ἀνέγερσι Ναῶν καὶ σχολείων σὲ διάφορα μέρη τοῦ ἀρχιπελάγους.

Μετὰ τὴν προοπτικὴ αὐτὴ, ὁ πατὴρ Ἰωάννης ἐταξίδευσεν εἰς τὴν Ρωσίαν τὸ 1838, διασχίζων τὸ νότιο ἡμισφαίριον.

Ὄταν ἔφθασεν εἰς τὸν προορισμὸν αὐτοῦ, καὶ καθὼς περίμενε τὴν συνεδρίασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐν τῇ Πετρούπολι, μετέβη εἰς τὴν Μόσχαν γὰρ νὰ συναντήσῃ τὸν Μητροπολίτη Φιλάρετον († Μνήμη: 19η Νοεμβρίου), τὴν πλέον σημαντικὴν μορφήν τῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὁ ὁποῖος ἐξεδήλωσεν ἄραυτα θερμὰ φιλικὰ αἰσθήματα ἀπέναντί του, χαρακτηρίζων αὐτὸν ὡς ἀληθινὸ Ἀπόστολον.

Οἱ ταξιδιωτικὲς ἀφηγήσεις τοῦ πατρὸς Βενιαμίνωφ καὶ οἱ περιγραφὰς τῶν ἐθίμων τῶν κατοίκων τῆς Ἀλάσκας ἐκίνησαν τὴν προσοχὴν διάφορων κύκλων, ἐνῶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ζωηρὰ ἐντυπωσιασμένη, ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἀναγορεύσῃ Πρωτοπρεσβύτερον καὶ νὰ στηρίξῃ τὴν Ἱεραποστολήν αὐτοῦ.

Τότε πληροφορήθηκε τὸν θάνατον τῆς συζύγου αὐτοῦ, καὶ ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ Μητροπολίτου Φιλάρετου ἐνεδύθη λίγο ἀργότερον τὸ Μοναχικὸν Σχῆμα, ἐνῶ τὴν ἀνατροφήν τῶν ἑξὶ παιδιῶν αὐτοῦ ἀνέλαβε ἡ Ἐκκλησία. **Τὸ** 1840, μετὰ ἀπὸ συνομιλίαν μετὰ τὸν Τσάρον Νικόλαον Α΄, χειροτονήθη Ἐπίσκοπος Καμτσάτκας³ καὶ Ἀλάσκας, μετὰ τὸ ὄνομα Ἰννοκέντιος, ὡς ἐνδειχθῆ συνεχεῖς τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου τοῦ Ἁγίου Ἰννοκεντίου Ἰρκούτσκ († Μνήμη: 26η Νοεμβρίου, βλ. ἐδῶ).

* * *

Ὄταν ἐπέστρεψε εἰς τὴν Σίτκα, μετὰ ἀπουσίαν τριῶν ἐτῶν, ὁ νέος Ἐπίσκοπος, ὁ ὁποῖος ἔφερεν μαζί του συνεργάτες καὶ ἱκανὰς δωρεὰς, χωρὶς χρονοτριβὴν ἀρχίσεν τὴν ἀνοικοδόμησιν Ναῶν καὶ σχολείων.

Ἰδρυσεν Ἱερατικὴν Σχολὴν ἐν τῇ Σίτκα καὶ ἀνεχώρησεν γὰρ μέγαλον ταξίδιν εἰς τὴν ἀπέραντην Ἐπισκοπήν αὐτοῦ, ἀρχίζων ἀπὸ τῆς νήσου Κοντιάκ, τὴν ὁποίαν εἶχε καθαγιασθῆ ὁ Ἅγιος Γερμανός.

Ἐπὶ τρία ἔτη περιώδευεν μαζί μετὰ ἕνα συνεργάτην αὐτοῦ, διανύων πλέον τῶν πέντε χιλιάδων χιλιομέτρων εἰς τὰς παγωμένας ἐκτάσεις τῆς Καμτσάτκας, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνεξερευνητῶν, μετὰ κινῆλατον ἔλκθηρον ἢ ἀκόμη καὶ πεζός, ὑποφέρων κάθε λογῆς στερήσεις καὶ πρὸ παντὸς τὸ φοβερὸν ψῦχος.

Τὴν προέλασί τους συχνὰ ἀνέκοπταν τρομερὲς χιονοθύελλες, οἱ ὁποῖες ὑποχρέωναν τοὺς ἱεραπόστολους καὶ τοὺς ὁδηγούς τους νὰ σκάβουν καταφύγιο μέσα στὸ χιόνι καὶ νὰ περιμένουν πολλὲς φορές ὀλόκληρη ἑβδομάδα μέχρι νὰ κοπάσῃ ἡ θύελλα.

Ὁ Ἐπίσκοπος ὑπέμενε ὅλες αὐτὲς τὶς δυσκολίες μὲ ὑπομονὴ ἐφάμιλλον ἐκείνης τῶν ἀγίων Ἀποστόλων στὶς θλίψεις τους, συναναστρέφετο τοὺς ἰθαγενεῖς στοὺς καταυλισμούς τους, ὅπου ζοῦσαν σὲ σκηνὲς ἀπὸ φλοιδὸ σημύδας, ὑπηρετοῦσε τὸν καθένα καὶ ὠργάνωνε παντοῦ ὅπου περνοῦσε τὴν ἀνέγερσι Ναῶν καὶ σχολείων.

Τὸ 1850, ἡ περιοχὴ τοῦ Γιακούτσκ⁴ ἐνσωματώθηκε στὴν Ἐπισκοπὴ του καὶ τοῦ δόθηκε ὁ βαθμὸς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου μὲ δικαιοδοσία σὲ πλεον τῶν διακοσίων χιλιάδων ψυχές. Ἄρχισε νὰ μαθαίνει τὴν διάλεκτο *γιακούτ* καὶ ἐξακολούθησε τὶς περιοδεῖες του ὡς τὰ βᾶθη τῆς σιβηρικῆς ἐρήμου.

Ὁταν διάβασε γιὰ πρώτη φορὰ κατὰ τὴν Θεία Λειτουργία τὸ Εὐαγγέλιο στὴν γλῶσσα *γιακούτ*, οἱ κάτοιχοι χάρηκαν τόσο, ὥστε ἐζήτησαν νὰ περιληφθῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη στὸ Ἑορτολόγιο τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ διάπυρος ἀποστολικὸς ζῆλός του τὸν ὠθοῦσε νὰ ἐπισκέπτεται τὶς πλεον ἀπόμακρες περιοχές, ὥστε νὰ πραγματοποιεῖται ὁ προφητικὸς λόγος «*εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν*» (Ψαλμ. ιη' 5).

Τὸ 1857, ὁ Ἅγιος Ἰννοκέντιος συμμετεῖχε στὴν Γενικὴ Σύνοδο τῶν Ἐπισκόπων στὴν Ἁγία Πετρούπολι, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ὁποίας ὑπεδείχθησαν δύο Ἐπίσκοποι γιὰ νὰ τὸν βοηθήσουν στὸ ἔργο του, ὁ ἓνας γιὰ τὸ Γιακούτσκ καὶ ὁ ἄλλος γιὰ τὴν Σίτκα.

Στὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς ἀπεφάσισε νὰ συνεχίσῃ τὴν ἱερὰ ἀποστολή του στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Ἀμούρ, ἰδρύνων Ἐνορίες στὰ πλεον ἀπόμακρα μέρη τῆς Μαντσουρίας, ἀνοίγων ἔτσι ἀπὸ τὸν βορρᾶ δρόμο ἱερᾶς ἀποστολῆς πρὸς τὴν Κίνα⁵. **Σ**ταματοῦσε σὲ κάθε χωριὸ γιὰ νὰ τελέσῃ ἱερὲς Ἀκολουθίες καὶ μὲ στοργικὴ συγκατάβασι στεκόταν ἀρωγὸς στὸν λαὸ σὲ κάθε λογιῆς θλίψι καὶ ἀνάγκη, τόσο σὲ ὑλικὸ ἐπίπεδο ὅσο καὶ σὲ πνευματικόν.

* * *

Τὸ 1862 μετέφερε τὴν ἔδρα του στὸ Μπλαγκοβεχτσένσκ⁶, μὲ σκοπὸ νὰ μείνῃ στὸ ἐξῆξ μονίμως. **Γ**ερασμένος πλεον, μὲ τὰ μάτια του νὰ πάσχουν ὕστερα ἀπὸ τόσες περιοδεῖες μέσα στὰ χιόνια, ἐξαντλημένος ἀπὸ τὶς κακουχίες, σκεφ-

Τὰ Λείψανα τοῦ Ἁγίου Ἰννοκεντίου. Καθεδρικός Ναὸς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, Λαύρα Ἁγίου Σεργίου.

τόταν νὰ ζητήση ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο νὰ ἀποσυρθῆ σὲ Μοναστήρι γιὰ νὰ τελευτήσῃ εἰρηνικά, ὅταν, ἐντελῶς ἀπροσδόκητα, τὸν ὑπέδειξαν νὰ διαδεχθῆ τὸν Μητροπολίτη Φιλάρετο, πού μόλις εἶχε ἐκδημήσει, ὡς Προκαθήμενος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας (1868).

Στὰ δέκα ἔτη τὰ ὁποῖα ἐπιστέγασαν τὴν σταδιοδρομία του, ὁ Ἅγιος Ἱεραπόστολος ἔδωσε στὴν Ρωσικὴ Ἐκκλησία νέα ὄψησι, ἀναδιοργανῶντων σχολὰς καὶ φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα, περιορίζων τὴν Γραφειοκρατία καὶ πρὸ παντὸς διοργανῶντων τὴν Ρωσικὴ Ἑταιρεία Ἱεραποστολῆς, ἡ ὁποία εἶχε ἐξαιρετικὰ ἀναπτυχθῆ στὰ τέλη τοῦ 19 αἰῶνος.

Προσβληθεὶς τελικὰ ἀπὸ ὀλικὴ τύφλωσι καὶ ἀφοῦ δὲν ἔλαβε ἀπὸ τὸν Τσάρο ἄδεια παραιτήσεως, συνέχιζε νὰ μετέχῃ ἐνεργὰ στὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ, τελῶν ἀπὸ μνήμης τὴν Θεία Λειτουργία καὶ τὶς ἄλλες Ἀκολουθίες.

Παρέδωσε τὴν ἀποστολικὴ ψυχὴ του στὸν Κύριο τὸ Μεγάλο Σάββατο τοῦ 1879, λίγο πρὶν τὴν ἀναστάσιμη Ἀκολουθία.

Ἐπὶ πενήντα ὀκτῶ ἔτη, ὁ Ἅγιος Ἰννοκέντιος ὑπῆρξε χωρὶς ἀνάπαυλα «*λειτουργὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱερουργῶν τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ*» (Ρωμ. ιε' 16)⁷.

---

1. Γιὰ τὴν πρώτη περίοδο τῆς ρωσικῆς ἀποστολῆς στὴν Ἀλάσκα, βλ. μνήμη Ἁγίου Γερμανοῦ († 18 Δεκεμβρίου).

2. Ὁ δρόμος πρὸς τὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, Ἰ. Μητρ. Νικοπόλεως, Πρέβεζα 1991.

3. Χερσόνησος στὸ βόρειο ἄκρο τῆς Σιβηρίας· ἐκτείνεται ὡς τὸν Βερίγγειο πορθμῶ.

4. Ἡ Σάκχα, τὸ πλεόν ἠπειρωτικὸ μέρος τῆς Σιβηρίας, ὅπου ζοῦσαν περίπου 200.000 ἰθαγενεῖς (Τσοῦκτς, Κορυάκ, Λαμούτ, Τουνγκούζ καὶ Γιουκαγίρ).

5. Τότε συνήντησε τὸν Ἅγιο Νικόλαο Καζάτκιν († Μνήμη: 3η Φεβρουαρίου), κατὰ τὴν ἀναχώρησι ἐκείνου γιὰ τὴν ἱεραποστολὴ στὴν Ἰαπωνία.

6. Στὴν συμβολὴ τῶν ποταμῶν Ἄμοῦρ καὶ Ζέγια, στὰ σύνορα τῆς Κίνας μετὰ τὴν Σιβηρία.

7. Ἡ τιμὴ του ἀναγνωρίσθηκε ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο Μόσχας τὸ 1977.

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!*

